

Asia: VN/13115/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteistoimintalain muuttamisesta (hallintoedustusta koskevat säännökset)

Tiedot lausunnonantajasta

Napsauta ja lisää otsikko valintakyselyyn

-

Yleiset huomiot esitysehdotuksesta

Huomiot

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi yhteistoimintalain 2 §:n ja 5 luvun muuttamisesta.

1.1.2022 voimaan tulleella yhteistoimintalain uudistuksella arvioitiin myös hallintoedustusta koskevat uudistamistarpeet. KT katsoo, ettei hallintoedustusta koskevien säännösten muuttamiselle ole tarvetta, sillä hallintoedustuksen toteuttamisessa ei ole KT:n käsityksen ja esitysehdotuksessa todetun mukaisesti ilmennyt merkittäviä käytännön ongelmia.

HE-luonnoksen yleisperustelut

Huomiot

-

Huomiot

-

2 § - Soveltamisala

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

KT vastustaa hallintoedustuksen soveltamisrajan laskemista nykyisestä 150:stä vähintään 100 työntekijän yrityksiin. Hallintoedustus soveltuu parhaiten suurempiin yrityksiin, ja sen ulottaminen nykyistä pienempiin yrityksiin edellyttäisi hallintoedustusjärjestelmän soveltuvuutta erilaisten yritysten hallintojärjestelmiin. Soveltamisalan laajentaminen lisääisi tarpeettomasti työnantajien hallinnollista taakkaa. Lisäksi hallinnolliset kustannukset voivat lisääntyä erityisesti soveltamisalaan kuuluvissa pienemmissä yrityksissä.

29 § - Henkilöstön hallintoedustus

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

30 § - Henkilöstön hallintoedustuksen järjestäminen

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

Esityksen mukaan hallintoedustus tulisi jatkossa toteuttaa yrityksen hallituksessa tai johtoryhmissä tai niitä vastaavassa toimielimessä. Tämä kaventaisi työnantajan harkintavaltaa hallintoedustuksen toteuttamistavassa ja voisi aiheuttaa tarpeettomasti hallinnollisen taakan lisääntymistä. KT pitää tärkeänä, että työnantajilla on jatkossakin mahdollisuus noudattaa nykyisiä, vakiintuneita ja toimivia käytäntöjä hallintoedustuksen järjestämisessä ja siten vastustaa sopimismahdollisuuden poistamista. KT ei pidä tiukennuksia hallintoedustuksen toteutustapaan perusteltuna. Jatkossakin sopimiseen perustuva hallintoedustusjärjestelmä tulisi olla ensisijainen hallintoedustuksen järjestämistapa. Mikäli sopimukseen ei päästä, tulisi toissijaisesti noudattaa lain mukaista menettelyä.

Hallintoedustuksen tulee olla yrityksen rakenteisiin ja toimintaan tarkoituksenmukaisesti sovitettavissa. Yritysten moninaisuuden vuoksi yhtä mallia ei voida pitää toimivana kaikissa tilanteissa. Nykyinen sopimiseen perustuva hallintoedustusjärjestelmä on myös selvityshenkilö Jukka Ahtelan vuonna 2025 julkaistussa selvityksessä on arvioitu yleisesti ottaen hyödylliseksi, eikä merkittäviä käytännön ongelmia ole ilmennyt. Esitettyä muutosta ei näin ollen voida pitää perusteltuna. Mahdolliset esityksen perusteluista ilmenevät vähäiset haasteet hallintoedustuksen järjestämisestä eivät välttämättä poistuisi sääntelyä uudistamalla, minkä vuoksi sääntelyn uudistamista ei voi tältäkin osin pitää tarkoituksenmukaisena.

Liian yksityiskohtainen ja joustamaton sääntely voi johtaa päinvastaiseen vaikutukseen kuin mitä hallintoedustuksella tavoitellaan. Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia yrityksen päätöksentekoon ja henkilöstöasioiden käsittelyyn turvataan jo nykyisin yhteistoimintalain muullakin sääntelyllä, kuten vuoropuheluelvelvoitteiden kautta.

31 § - Henkilöstön hallintoedustuksen poikkeukset

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

KT pitää tärkeänä, että hakemuksesta voidaan myöntää lupa poiketa henkilöstön hallintoedustuksen toteuttamistavasta, ja että konserneissa hallintoedustus voidaan toteuttaa konsernikohtaisesti. Tarve poikkeusluvalle voi kasvaa, mikäli lainsäädäntöä muutetaan esityksen mukaisesti.

34 § - Henkilöstön hallintoedustajan oikeudet, velvollisuudet ja vastuut

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

Lain voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

Esityksessä ehdotettu yhden vuoden määräaika hallintoedustuksen järjestämiselle voi olla useille yrityksille liian tiukka. KT katsoo, että nykyisiä toimivia järjestelyitä hallintoedustuksen toteuttamiseksi tulisi voida jatkaa niin kauan kuin sopimus on voimassa eikä kumpikaan osapuoli ole sitä irtisanonut.

Muut mahdolliset huomiot

Huomiot

-

Kallberg Ann-Mari
Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT - Työmarkkinajuristi Eveliina
Ryyänen